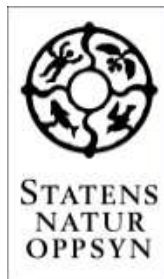

Fylkesmannen
i Oslo og Viken

Beitedyr og rovdyr

Akershus, Buskerud, Oslo og Østfold

Samordnet informasjon for 2019

Innhold

Et enkelt oppslagsverk	3
Todelt målsetting	3
Hvem har ansvar for hva?.....	4
Forvaltningsplaner for rowiltregionene 2 og 4	5
Forvaltningsplan region 4	5
Forvaltningsplan region 2	5
Hva er lisensfelling, skadefelling og kvotejakt?	6
Jakt og fellingstider	6
Ulvesonen	7
Når rovdyr tar husdyr	8
Observasjoner, spor og spor tegn av ulv, gaupe, bjørn og jerv	8
Skadefelling.....	9
Hva er skadefelling?.....	9
Søknad om skadefelling.....	9
Hvordan søke om skadefelling?	9
Kompensasjon for rovdyrskader (erstatning).....	11
Beitedyr i Oslo og Viken	12
Informasjon fra Mattilsynet.....	13
Tilskudd til forbyggende og konfliktdempende tiltak	15
Slik søker du om tilskudd.....	15
Beitelagene	16
Rowiltkontakter.....	18
Kontaktinformasjon	19

Et enkelt oppslagsverk

Stortinget har bestemt at både beitedyr og rovdyr skal prioriteres i Oslo og Viken. Rovviltforvaltningen skal bidra til å håndtere den utfordrende, todelte målsettingen i rovviltpolitikken på en god måte.

Det kan være en utfordring å holde oversikt over hvem som har ansvar for hva i rovviltforvaltningen.

Fylkesmannen i Oslo og Viken har mange oppgaver knyttet til både rovvilt og beitenæring, og har derfor valgt å lage dette enkle oppslagsverket for beitenæringen og andre med interesse for de store rovdyrene. Vi har her samlet informasjon fra flere offentlige aktører om viktige tema innen forvaltning av rovvilt. Kontaktinformasjon til den som har ansvaret hos det offentlige finner du bakerst.

Heftet **oppdateres årlig** og sendes til alle saueiere i Akershus, Buskerud, Oslo og Østfold.

Todelt målsetting

Det skal sikres bærekraftige rovviltbestander, og en fortsatt aktiv og allsidig bruk av utmarksressursene og levende lokalsamfunn. Det skal legges vekt på økt forutsigbarhet for alle som berøres av rovviltpolitikken, økt lokal aksept, reduserte tap av husdyr og tamrein og økt alminneliggjøring av rovviltforvaltningen gjennom å åpne for nye former for felling av rovvilt når bestandssituasjonen tillater dette.

Les mer om rovviltforliket på regjeringen.no

SMS-varsling

Dersom du ønsker det, kan du bestille SMS-varsling når det skjer viktige hendelser vedrørende rovvilt. Dette gjøres på rovviltnemndenes nettsider.

Rovviltnemnda for Oslo, Akershus og Østfold:

<https://prosjekt.fylkesmannen.no/rovreg4/>

Rovviltnemnda for Aust-Agder, Telemark, Vestfold og Buskerud:

<https://prosjekt.fylkesmannen.no/rovviltregion2/>

Beredskapstelefon for rovvilt

Fylkesmannen har en felles beredskapstelefon for Østfold, Akershus, Oslo og Buskerud. Denne telefonen brukes ved akutte rovvilthendelser:

971 35 265

Hvem har ansvar for hva?

Roviltnemnda består av politikere fra fylkestingene og skal sørge for at rovdyrbestanden forvaltes slik at antall dyr er så nær bestandsmålet i regionen som mulig. Roviltnemnda utarbeider en regional forvaltningsplan for rovvilt, og har ansvar for prioritering av forbyggende og konfliktdempende virkemidler, samt ansvaret for de ulike jakt- og fellingsregimer for rovvilt i regionen.

Fylkesmannen har oppgaver knyttet til kunnskap om forekomster og bestander av fredet rovvilt. Fylkesmannen gir ved behov fellingstillatelse på fredet rovvilt som gjør skade. Fylkesmannen behandler også søknader om erstatning for husdyr tatt av fredet rovvilt, søknader om forbyggende og konfliktdempende tiltak, og tiltak i beiteområder.

Statens naturoppsyn (SNO) er en avdeling i Miljødirektoratet og er miljøforvaltningens operative feltorgan. SNO har beredskap gjennom hele året for å følge opp og kvalitetssikre meldinger om rovviltobservasjoner, gjennomføre bestandsregistrering av rovvilt i registreringsperioden og å foreta undersøkelse av husdyr eller tamrein for å avdekke skade- eller dødsårsak når fredet rovvilt er mistenkt skadevolder. De lokale rovviltkontaktene er førstelinje i felt når rovvilt er observert eller når det er mistanke om skade på tamdyr forårsaket av rovvilt.

Kommunene har få oppgaver knyttet til forvaltning av rovvilt. Kommunen bistår husdyrnæringen med informasjon om forbyggende og konfliktdempende tiltak, og utbetaler godtgjørelse for deltagelse ved skadefelling. En ny støtteordning for kommuner med ulverevir ble opprettet i 2017 og videreført til 2019. Kommunene får gjennom ordningen midler til ulike tiltak, definert nærmere av Klima- og miljødepartementet.

Mattilsynet har hovedansvar for å se til at dyrevelferdsloven blir fulgt. De har oppgaver knyttet til dyrevelferd på beite, og skal varsles om dyr som lider.

Husdyreier har ansvar for tilsyn med dyr og gjerder og skal varsle myndighetene ved rovdyrangrep.

Forvaltningsplaner for rovviltregionene 2 og 4

Rovviltnemndene har i henhold til forskrift om forvaltning av rovvilt utarbeidet forvaltningsplaner.

Forvaltningsplanene bygger på de nasjonale målsettingene for de enkelte rovviltarter i regionene. I planene finnes konkrete retningslinjer for den geografiske arealdifferensieringen for regionene. Rovviltnemnda legger planen til grunn i vurdering av blant annet forbyggende og konfliktdempende tiltak.

Forvaltningsplan region 4

Rovviltregion 4 er delt inn i tre forvaltningsområder. Områdeinndelingen henger sammen med hvor det er vedtatt ulvesone. I forvaltningsområde 1 er beitedyr prioritert og rovvilttrykket skal reduseres. I forvaltningsområde 2 skal rovvilt få utvikle seg mer naturlig i sammenheng med byttedyrtilgang og gode leveområder. I forvaltningsområde 3 har rovviltet

også prioritet, men her skal det totale rovvilttrykket reduseres ut fra hensynet til utmarksnæring. Planen kan leses i sin helhet på rovviltnemndas nettside:

<https://prosjekt.fylkesmannen.no/Rovviltnemnda-i-Oslo-Akershus-og-Ostfold/>

Forvaltningsplan region 2

Rovviltregion 2 har et nasjonalt mål om årlige ynglinger av gaupe (12), men ikke for de andre store rovpattedyra. Forvaltningsplanen legger opp til en vid geografisk forvaltning av gaupa der arealdifferensieringen i hovedsak utøves gjennom fordeling av jaktkvoter til ulike områder. Avhengig av kvotestørrelse og skadepotensiale vil jaktområdene kunne variere fra år til år og gjennom jaktperioden. Fem kommuner sør i regionen (i Aust-Agder) som grenser til rovviltregion 1 Vestlandet er definert som beiteprioritert område der det ikke er mål om yngling. Forvaltningsplanen gir prioriteringer av forebyggende tiltak for å hindre eller redusere tap av sau til rovvilt. Viktigste tiltaket er støtte til å flytte sau fra skogsbeiter utsatt for gaupe til lite utsatte fjellbeiter

Planen kan leses i sin helhet på rovviltnemndas nettside:

<https://prosjekt.fylkesmannen.no/Rovviltnemnda-i-Aust-Agder-Telemark-Vestfold-og-Buskerud/>

Bestandsmålene

I region 4:

- Seks årlige ynglinger med gaupe.
- Fire til seks årlige ynglinger av ulv, hvorav tre skal ha skjedd i revir som i sin helhet ligger i Norge.

I region 2:

- 12 årlige ynglinger av gaupe.

Hva er lisensfelling, skadefelling og kvotejakt?

Begreper som skadefelling, lisensfelling og kvotejakt brukes ofte i forvaltningen av rovvilt. Siden dagens rovviltbestander reguleres gjennom felling og jakt er det viktig å kunne skille mellom disse begrepene.

Lisensfelling er ikke ordinær jakt, men felling av et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b) og c), for å forhindre skade på husdyr og tamrein. Under lisensfelling er kvoten fastsatt av offentlig myndighet og det kreves at jegeren er registrert som lisensjeger i Jegerregisteret for å kunne delta. Lisensfelling brukes som virkemiddel for å regulere bestanden av rovdyr som ulv, bjørn og jerv.

Skadefelling retter seg mot enkeltindivider, og er hjemlet i naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b). Skadefelling er ikke et virkemiddel som skal brukes til å regulere bestanden av rovvilt. Skadefelling kan benyttes når det oppstår skade på husdyr til fredet rovvilt eller når det er stor fare for at enkeltindivider kan gjøre skade på husdyr. Før det innvilges en skadefellingstillatelse skal alle andre mulige tiltak vurderes. Dersom andre skadeforebyggende tiltak ikke er mulig eller ikke vil ha tilfredsstillende effekt kan en skadefellingstillatelse innvilges.

Kvotejakt er ordinær jakt som er hjemlet i viltlovens § 9. Blant de aktuelle rovviltartene er det bare på gaupe det er åpnet kvotejakt. Kvoten er fastsatt av offentlig myndighet og blir regulert med jakttider. Kvotejakt på gaupe er i perioden 1. februar til 31. mars.

Jakt og fellingstider

Rovdyr	Felling	Tid
Ulv	Lisensfelling (utenfor ulvesona)	1. desember til og med 31. mai
	Lisensfelling (innenfor ulvesona)	1. januar til og med 15. februar
Bjørn	Lisensfelling	21. august til og med 15. oktober
Jerv	Lisensfelling	10. september til og med 15. februar
Gaupe	Kvotejakt	1. februar til og med 31. mars

Ulvesonen

Ulvesonen er et avgrenset område hvor Stortinget har bestemt at ulven skal ha sitt leveområde.

Dette området ble fastsatt av Stortinget i 2004 og utgjør ca. fem prosent av Norges landareal. Området dekker hele Oslo og Østfold og deler av Hedmark og Akershus. I 2016 valgte Stortinget å videreføre ulvesonen, men med noen små endringer som førte til at sonen ble litt mindre.

Et av hovedprinsippene i norsk rovviltpolitikk er en tydelig soneforvaltning. En soneforvaltning er viktig for å nå den todelte målsetningen om å sikre både rovvilt og beitenæringen i Norge. En nasjonalt fastsatt ulvesone gjør soneforvaltningen mer langsiktig og forutsigbar. Hvis vi ikke hadde hatt ulvesonen er det sannsynlig at flere husdyreiere over tid kan bli berørt av ulv, det kan medføre flere skader og forvaltningen kan bli mindre forutsigbar.

Innenfor ulvesonen er det den regionale rovviltnemnda i region 4 (Østfold, Oslo og Akershus) og region 5 (Hedmark) som sammen har myndighet til å fatte vedtak om blant annet lisensfelling.

Figur 1: Bildet viser dagens ulvesone skravert i rødt.

Hannulven i Mangenreviret. Foto: Statens Naturoppsyn

Når rovdyr tar husdyr

Hva gjør du når du finner skadde husdyr, kadaver eller rester av kadaver eller har mistanke om tap av husdyr til fredet rovilt?

1. Meld fra til SNO/roviltkontakter (kontaktliste bak i brosjyren) **umiddelbart** og uansett tilstand på husdyret, og vær tilgjengelig for påvisning.
2. Skaff deg oversikt over antall dyr for å se om det mangler noen. Ved funn av kadaver, la kadaveret ligge mest mulig urørt, men dekk gjerne til med plast eller tettmateriale.
3. Dokumenter funn med bilder. Vær forsiktig så du ikke fjerner eventuelle spor og andre potensielle spor tegn ved funnstedet.
4. Merk stedet slik at det er enkelt for deg og andre å finne igjen lokaliteten. Hvis du har tilgang, merk gjerne koordinater med GPS.
5. Se etter aktivitet fra åtselugl for å finne eventuelle andre dyr.
6. Vurder bruk av hund til ettersøk.
7. Dersom det dreier seg om småfe eldre enn 18 måneder, skal Mattilsynet kontaktes for å kunne ta ut hjerneprøve med tanke på overvåking av skrapesjuka.
8. Alle har plikt til å hjelpe dersom de ser et dyr som er sykt, skadet eller hjelpeløst. Dyreeier har plikt til å sørge for forsvarlig behandling av syke og skadde dyr, og eventuell avlivning om det er nødvendig.

Observasjoner, spor og spor tegn av ulv, gaupe, bjørn og jerv

Du bør melde alle observasjoner, spor og spor tegn til roviltkontakt/SNO så raskt som mulig. Det er avgjørende at roviltkontaktene får denne informasjonen så fort som mulig. God informasjon gir et riktigere grunnlag for forvaltning og er også til hjelp i en vurdering av søknad om tilskudd til akutte tiltak. Det er også mulig å rapportere direkte på www.skandobs.no.

Spor av ulv

Spor av gaupe

Spor av jerv (forfot)

Skadefelling

Hva er skadefelling?

Skadefelling er et virkemiddel som retter seg mot enkeltindivider av rovvilt, og er hjemlet i naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b). Skadefelling er ikke et virkemiddel som skal brukes til å regulere bestanden av rovvilt. Skadefelling kan benyttes når det oppstår skade på husdyr til fredet rovvilt eller når det er stor fare for at enkeltindivider kan gjøre skade på husdyr. Før det innvilges en skadefellingstillatelse skal alle andre mulige tiltak vurderes. Dersom andre skadeforebyggende tiltak ikke er mulig eller ikke vil ha tilfredsstillende effekt kan en skadefellingstillatelse innvilges.

Kvote for betinget skadefelling gjelder fra 1. juni til og med 15. februar.

Søknad om skadefelling

Dersom rovvilt gjør skade på eller dreper husdyr, kan Fylkesmannen av eget tiltak eller etter søknad iverksette skadefelling av fredet rovvilt. Fylkesmannen kan gi tillatelse til skadefelling innenfor den kvoten for betinget skadefelling som rovviltnemndene eller Miljødirektoratet har satt. Skadefellingstillatelse kan bare gis dersom det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk arealdifferensiert forvaltning.

Hvordan søke om skadefelling?

Søknaden om skadefelling skal være skriftlig og rettes til Fylkesmannen. Bruk gjerne e-post, og ta kontakt via beredskapstelefon 971 35 265 slik at Fylkesmannen blir varslet så tidlig som mulig. Dette bør være med i søknaden:

- Hvem som søker: Navn, adresse, telefonnummer og e-post
- Hvilket beitelag og beiteområder søker tilhører
- Antall husdyr i det aktuelle beiteområdet
- Antall husdyr funnet skadet eller drept av rovvilt
- Hvilket rovdyr som har gjort skade, og når skaden første ble oppdaget
- Om det er iverksatt forbyggende tiltak for å forhindre videre skade
- Området det søkes skadefelling for
- Eventuelle utfyllende kommentarer og merknader.

Send søknad om skadefelling til begge de følgende e-postadressene:

fmovpost@fylkesmannen.no OG fmovroviltberedskap@fylkesmannen.no
Gi også beskjed på fylkesmannens beredskapstelefon: 971 35 265

Nødvergebestemmelser

Nødverge vil si at eieren, eller en som opptrer på vegne av eieren, kan avlive vilt, herunder store rovdyr, under direkte angrep på bufe, tamrein, gris, hund og fjørfe. I tillegg kan eieren, eller en som opptrer på vegne av eieren, avlive jerv og gaupe når avlivningen må anses påkrevd for å fjerne en umiddelbar og betydelig fare for skade på bufe, tamrein og gris. Avliving og forsøk på avlivning skal straks meldes til politiet.

Kompensasjon for rovdyrskader (erstatning)

Når det er dokumentert eller er sannsynlig at fredet rovilt har drept eller forårsaket skade på husdyr, har eier etter søknad krav på erstatning for tap og kostnader knyttet til dette.

For å ha rett på erstatning må dyreeier:

- ha rett til produksjonstillegg etter jordbruksavtalen, såfremt dyreeier ikke er værring, saueavlslag eller tilsvarende
- ha fast bopel i Norge
- ha fremmet søknad via <https://soknadssenter.miljodirektoratet.no> innen 1. november. Dersom du ikke kan søke elektronisk må du kontakte Fylkesmannen eller kommunens landbrukskontor før 1. november.

Det gjelder egne søknadsregler ved erstatning for hund som er drept eller skadet av rovilt. Kontakt Fylkesmannen.

Når du søker om erstatning, er det viktig å huske følgende:

- **Legg ved kart** som viser hvilket beiteområde dyrene dine bruker.
- **Gi informasjon** om besetningsdata på individnivå, herunder data over tapt og skadde dyr.
- **Fordel tapet** på den roviltarten du mener har tatt husdyrene dine.
- **Oppgi korrekt sone** for distriktstilskudd, da det er bestemmende for riktig erstatningsutregning.
- **Send** med tilsynslogg.

Beitedyr i Oslo og Viken

Det er store forskjeller på antall beitedyr og utnyttelsen av utmarksbeite i regionen.

Buskerud kan regnes som en stor beiteregion i landssammenheng, og spesielt i forhold til Østfold og Akershus. Mens det kun slippes drøyt 14 000 søyer lam på tradisjonelt utmarksbeite i Østfold og Akershus, slippes det over 90 000 sau i Buskerud fordelt på 31 beitelag. Buskerud har tilgang til både skogsbeiter og fjellbeiter.

Region	Foretak	vf. sauer	Sau på utmarksbeite	Sau i organisert beitebruk
Akershus	235	10 955	17 817	13 876
Østfold	186	6 892	4 909	753
Buskerud	537	42 011	99 935	91 359
Oslo og Viken	958	59 858	122 661	105 988

I Østfold går beitedyra i hovedsak på inngjerdet innmark/innmark i kombinasjon med raviner/gårdsnær utmark. I Akershus slippes sau på tradisjonelt utmarksbeite i Vestmarka, på Romeriksåsen og i kommunene Hurdal og Eidsvoll nord i regionen. Beitebrukerne her er organisert i syv beitelag.

Antallet melkekyr er ganske likt for de tre regionene, mens Buskerud nesten har like mange ammekyr som Østfold og Akershus til sammen. I Buskerud går det over 6 000 storfe fritt i utmarka.

Region	Foretak	Ammekyr	Melkekyr	Storfe på utmarksbeite	Storfe i organisert beitebruk
Akershus	286	3 750	4 133	4 411	1 682
Østfold	290	3 000	4 818	877	46
Buskerud	458	5 838	4 484	11 871	6 147
Oslo og Viken	1 034	12 588	13 435	17 159	7 875

Informasjon fra Mattilsynet

Dyrevelferd på beite

Mattilsynet er opptatt av at husdyr skal ha trygge forhold på utmarksbeite, uten vesentlig risiko for sykdom eller skader. Beiting er et dyrevelferdsmessig gode. Mattilsynet samarbeider tett med Fylkesmannen og rovviltforvaltningen for å forebygge skader forårsaket av fredet rovvilt. Fredet rovvilt utgjør en betydelig dyrevelferdsrisiko i mange distrikter. Mattilsynet forventer at nødvendige tiltak som eksempelvis økt tilsyn settes inn når faresituasjoner oppstår.

Husk krav til dokumentasjon

Dyreeier skal ha oppdaterte skriftlige registreringer gjennom beitesesongen, som for resten av året. I en dyreholdjournal skal det stå opplysninger om merking, antall dyr sluppet på beite, døde dyr inkludert sannsynlig dødsårsak, helsetilstand, når dyr flyttes og hvis det skjer noe spesielt. Disse opplysningene er det som kalles dyreholdsjournal. Tilsyn med dyr på beite skal loggføres, for eksempel i en notatbok, med informasjon om tidspunkt, antall dyr, syke og skadde dyr og så videre.

Viktig med robuste dyr på beite

Kun friske dyr skal slippes på beite og søyer og lam skal være i god kondisjon.

Veiing ved slipp: Det anbefales å veie lammene ved beiteslipp for å sikre et forsvarlig slipp og for å kunne ha god oppfølging av tilvekst i sesongen. Dette vil også være viktig dokumentasjon å henvise til ved tap på beite.

Beredskapsplan: Vi anbefaler at beitelag og enkeltbrukere har en beredskapsplan til bruk ved akutte tapshendelser, med blant annet varslingsrutiner, beskrivelse av aktuelle tiltak og skisserte beredskapsarealer. Mattilsynet bidrar gjerne med veiledning på dette.

Sankerutiner: Det er viktig at dyrene er sanket ned tidlig nok, både med tanke på fôr, risiko for tap til rovvilt og før ventende frost. Det er dyreeiers ansvar å sikre sine dyr mot unødige påkjenninger.

Mattilsynet kan vedta nedsanking eller samling av dyr

Dyreeier er ansvarlig for sine beitedyr. I spesielle situasjoner kan Mattilsynet fatte vedtak om samling av dyr og nedsanking fra beite. Dyreeier kan da ha rett til en kompensasjon for å dekke ekstrakostnader.

Overvåkning av skrapesjuka hos småfe

Det skal varsles til Norsk Protein (kadaverbil) om selvdøde/avlivede småfe over 18 måneder. Dette gjelder også småfe som dør i utmark og som leveres til kadaverbil. Norsk Protein tar da over hjerneprøveuttak som Mattilsynet tidligere utførte, i de områder de kjører. Vi minner om at kadavrene må tildekkes før henting, gjerne med presenning eller lignende som hindrer åtseldyr.

Aktuelt regelverk for småfe innenfor Mattilsynets felt, som du finner på www.lovdatab.no

Forskrift om velferd for småfe

Forskrift om merking, registrering mv. av småfe

Dyrehelseforskriften (ny forskrift som kom 01.07.2018)

Kontakt Mattilsynet:

☎ Felles sentralbord: 22 40 00 00 www.mattilsynet.no (menyvalg: «kontakt oss»)

Tilskudd til forbyggende og konfliktdempende tiltak

Det finnes en rekke tiltak som kan settes i verk for å forbygge skade på husdyr og tamrein og dempe andre mulige konflikter.

I hver rovviltregion er det rovviltnemnda som har ansvar for å fordele tilskuddsmidler på bakgrunn av retningslinjer og prioriteringer i regionens forvaltningsplaner for store rovdyr. Det er Fylkesmannen som har ansvar for å behandle og avgjøre søknadene.

Forebyggende tiltak er tiltak som forventes å redusere tapene av husdyr. Eksempler på slike tiltak kan være rovviltavvisende gjerder, seinere slipp på utmarksbeite, tidlig nedsanking fra utmarksbeite, flytting fra utmarksbeite til rovviltsikret innmarksbeite (hjemmebeite), ekstraordinært tilsyn og elektronisk overvåkning (radiobjeller).

Konfliktdempende tiltak er tiltak som gjør lokalsamfunn som berøres av rovvilt i bedre stand til å håndtere konflikter som arten kan skape, og bidrar til økt kunnskap om og forståelse for rovvilt og rovviltforvaltning.

Akutte tiltak kan settes i verk ved akutte skadesituasjoner i beitesesongen. Når slike situasjoner oppstår kan husdyreier søke om midler. Ta kontakt med Fylkesmannen på beredskapstelefon (rovvilttelefon) 971 35 265. Midler til akutte tiltak tildeles bare etter avtale med Fylkesmannen på forhånd. Du må her også søke i elektronisk søknadssenter.

Slik søker du om tilskudd

På Miljødirektoratets søknadssenter (elektronisk søknadssenter) finner du en oversikt over hvilke tiltak det kan søkes om. Her finnes også en veileder for hvordan du søker, og forskriftene som er knyttet opp til tiltakene kan leses her:

<https://soknadssenter.miljodirektoratet.no>

I Oslo og Viken var søknadsfristen 15.02.2019.

Beitelagene

De registrerte utmarksbeitelagene i Oslo og Viken registrerer hvert år antall dyr som slippes og sankes på utmarksbeite for den enkelte dyreeier/beitelagsmedlem. Dette bidrar til nyttig statistikk over utviklingen i bruken av utmarksressursene, og oversikt over antall dyr som slippes og tapes på utmarksbeite.

Beitelag	Telefon	Kontaktperson
Akershus Sau og Geit	930 44 730	Sigrid Elise Skorve Larsen
Sporingsutstyr for beitedyr	900 68 990	Magnar Haraldsen
Eidsvoll beitelag	913 79 091	Audun Knutsen
Feiring beitelag	981 81 210	Jens Ola Lundstad (beredskapsmob)
Hurdal beitelag	466 27 584	Helene Vestreng/Steffen Fagerlund
Nannestad sankelag	952 42 419	David N. Eik
Nannestad beitelag	924 38 102	Ole David Aas
Gjerdrum sankelag	906 85 103	Ragnar Hennum
Asker og Bærum sankelag	915 77 904	Johan Persbråten
Buskerud sau og geit	414 20 811	Gerd Jorde
Sandsvær/Kongsberg Beitelag	932 37 040	Lars Hvaale Fretland
Ringerike og Hole Beitelag BA	900 69 610	Halvor Bergsland
Flå Sankelag BA	412 59 427	Gunder G. Trommald
Foreningen Nes Sankelag	924 66 493	Tove Solheim
Gol Beitelag SA	458 12 299	Asle B. Bråtalen
Hemsedal Sankelag	924 29 945	Olav Wollebæk Veslestølen
Hemsedal Sau og Geit	909 65 552	Arne Smøttbråten
Ål Sankelag	950 37 743	Torstein Myking
Fødalsdrifta Beitelag SA	472 94 097	Torkel Høgset
Flæfjelldrifta O H Sando	900 12 110	Olav Haakon Sando
Skurdalen og Dagali sankelag	980 89 048	Aslak Geir Skurdal
Hol Sankelag	911 23 678	Jon Øen
Iungsdalen Fjellbeitelag	909 82 666	Steinar Hagen
Eggedal Beitelag	926 27 914 404 00 233	Stein Tore Aalien Håvard Haug
Horga Beitelag BA	469 04 432	Morten Narumssagen
Råenskogen Beitelag SA	920 32 129	Helge N. Rivrud

Ørpen-Redalen Beitelag BA	959 16 902	Guro Emilie Riis Andersen
Holleia Beitelag	984 15 392	Espen Krogstad
Gruveåsen Beite- og Tilsynslag	908 23 911	August Skuterud
Nykirke Beitelag	932 30 013	Lindis Ingebo
Sirikjerke beitelag SA	997 32 725	Ole Kittil Næss
Vestsiden Beitelag	452 05 805	Ole Halvor Lyngås
Vestmarka Beitedriftslag SA	911 32 340 932 95 511	Øivind F. Isachsen, Anders Baumann
Finnemarka Beitelag SA	905 25 218	Knut Birkeland
Rollag Beitelag	926 08 403	Hans Vidar Bråten
Nore Sankelag	932 10 995	May Britt Halland
Uvdal Sankelag	959 19 494	Kjell Ole Fønstelien
Tunhovd Sanke og beitelag SA	913 63 647	Hallgeir Lislegård
Lågliberget Beitelag	979 71 826	Hilde Ro
Geitvassdalen Beitelag	950 80 210	Tone E. Bjørnsrud
Lågaros Beitelag	911 90 253	Gjermund Otterholt
Øvre Uvdal Beitelag	481 52 088	Britt Karin Flaata
Østfold Sau og Geit	901 71 888	Rune Sandklev
Hvaler beitelag	693 77 504	Hans Herman Utgård
Smaalenene beitelag	909 80 800	Arild Moe

Roviltkontakter

Statens naturoppsyn (SNO) har roviltkontakter i hele Oslo og Viken. Roviltkontaktene utfører skadedokumentasjon ved mistanke om rovdyrskade på bufe/tamrein/hund og kontroll av meldinger om spor og sportegn etter rovdyr.

NB: Rowiltkontaktenes dokumentasjon på skader er det viktigste grunnlaget for vurdering av skadefelling og erstatningsbehandling hos Fylkesmannen.

Navn	Telefon	Ansvarsområde
Oslo, Akershus og Østfold		
Rune Aanderaa	900 89 284	Asker, Bærum, Oslo-Nordmarka
Jon Petter Bergsrud	958 93 701	Gran, Brandbu, Jevnaker, Lunner, Nittedal
Bjørnar Berger	918 76 307	Aurskog Høland, Fet, Askim, Trøgstad, Skiptvedt, Eidsberg, Marker, Rømskog,
Hans Petter Klokkerengen	63 92 25 50 915 99 040	Romerike
Carl Randin Klokkerengen	63 92 25 50 952 00 653	Romerike
Halvor Jødahl	958 88 197	Aurskog Høland, Fet, Nes, Sørum, Lørenskog, Skedsmo
Neri Horntvedt Thorsen	994 44 509	Østmarka, Follo, Hobøl, Spydeberg, Våler, Skiptvedt, Moss, Råde og Rygge
Kathrine Akre	971 25 845	Halden, Aremark, Sarpsborg, Fredrikstad og Hvaler
Jan Kåre Lie	69 22 98 85 901 72 258	Rakkestad, Skiptvedt, Marker, Aremark, Eidsberg
Buskerud		
Harry Granli	907 67 334	Gol og Hemsedal
Jarle Foss (vikar for Bjørn Erik Pedersen)	971 99 362	Ringerike, Krødsherad, Modum, Nedre Eiker, Hole, Hurum, Røyken og Drammen
Runar Tufto	901 77 702	Ål og Hol
Kåre Peder Rasmushaugen	32 86 74 00 414 20 819	Nes og Flå
Tom Ivar Stepien	32 86 74 00 952 44 489	Kongsberg, Øvre Eiker og Flesberg
Sigurd Storemoen	32 74 66 32 992 52 893	Rollag og Sigdal
Dag Utklev	32 74 52 59 908 52 893	Nore og Uvdal

Kontaktinformasjon

Navn	Telefon	Ansvarsområde/fylke/kommune
Fylkesmannen i Oslo og Viken		
Christian Hillman	22 00 36 35	Klima- og miljøvernavdelingen
Asle Stokkereit	22 0 0 36 68	Klima- og miljøvernavdelingen
Sigurd Bakken	22 00 36 86	Klima- og miljøvernavdelingen
Olav Thøger Haaverstad	32 26 68 28	Klima- og miljøvernavdelingen
Even Knutsen	32 26 68 17	Klima- og miljøvernavdelingen
Åsmund Fjellbakk	69 24 71 07	Klima- og miljøvernavdelingen
Ellen Lien	22 00 36 62	Klima- og miljøvernavdelingen
Jonny Storbråten	22 00 37 35	Landbruksavdelingen
Torbjørn Kristiansen	69 24 71 49	Landbruksavdelingen
Marit Hoen Surlien	32 26 67 16	Landbruksavdelingen
Otto Galleberg	32 26 67 18	Landbruksavdelingen
Rowiltnemnda kontaktes ved sekretariatet – fmoachi@fylkesmannen.no (region 4) og fmbuevk@fylkesmannen.no (region 2)		
Øyvind Solum (leder)		Rowiltnemnda region 4
Jørund A. Ruud (leder)		Rowiltnemnda region 2
Statens naturoppsyn (SNO)		
Ida Glemminge	996 26 836	Rowiltansvarlig i region 4
Espen Marker	975 70 975	Rowiltansvarlig i region 2
Mattilsynet		
Lars Haneborg	22 77 80 69	Ansvarlig i region 4
Sigrid Marie Aastad Heldal	911 07 562 22 77 89 07	Ansvarlig i region 2
Mattilsynet	22 40 00 00	Akutte hendelser

Fylkesmannens beredskapstelefon

Varsling om akutte hendelser vedrørende rowilt utenom ordinær arbeidstid:

971 35 265

Henvendelser som krever saksbehandling, som søknader om skadefelling, sendes **også** til oss på e-post til følgende to adresser:

fmovrowiltberedskap@fylkesmannen.no og fmovpost@fylkesmannen.no

FYLKESMANNEN I OSLO OG VIKEN

Postboks 325, 1502 Moss | fmovpost@fylkesmannen.no | www.fylkesmannen.no/ov

